

Beszámoló és pénzügyi elszámolás 2018. évi, XXVII. Zempléni Fesztivál

A Zempléni Fesztivál

Észak-Magyarország, Tokaj-hegyalja és Zemplén legnagyobb kulturális eseménysorozatának különleges vonzereje a műfaji és területi sokszínűségben rejlik, hiszen Sárospatak, Sátoraljaiújhely, Szerencs, Tokaj és több más zempléni település legszebb műemléki és szabadtéri helyszínein rangos komolyzenei koncertek, színházi-, táncos- és jazz estek, kirándulások, kiállítások, gasztronómiai programok várják a közönséget. A fesztiválra jellemző, a közönség által igen kedvelt kirándulókoncertekkel a látogatók eljuthatnak a legeldugottabb falvakig, várakig, vadászkastélyokig, felfedezhetik a legkisebb települések rejtett értékekkel is bíró, ám a nagyközönség számára ismeretlen kis templomait, műemlékeit. Az eseményekhez kapcsolódóan a résztvevő településeknek is lehetőségük van megmutatni hagyományait, szokásait. A kulturális eseményekhez a táj jellegzetes ételeit, a híres tokaji borokat felvonultató – évről-évre változatlanul népszerű és sokszínű – gasztronómiai programok is kapcsolódnak. A fesztivál változatossága biztosítja, hogy különböző korosztályba tartozók vagy eltérő érdeklődésű baráti társaságok, családok minden tagja, így a gyermekek is megtalálják a számukra érdekes programokat. A közös kirándulások, zenehallgatás, borozások, jó vacsorák alatt pedig új ismeretségek, barátságok születnek, ennek következtében nagyon sokan visszatérő vendégei a rendezvénysorozatnak. Ugyanakkor a fesztivál kiemelt célkitűzése, hogy a nagyszámú vendégközönség mellett kimagasló minőségű kulturális programokat nyújtson a helyi közönség számára is.

Az idei fesztiválról

A Zempléni Fesztivál sikere immár több mint negyedszázada a szervezők és a helyi civil szervezetek, művelődési házak, önkormányzatok, turisztikai szolgáltatók térségi összefogásának köszönhető.

A régióbeli önkormányzatok támogató hozzáállása töretlen, amely hangsúlyát tekintve nem feltétlen anyagiakban, hanem az infrastruktúra, és a mindennél fontosabb szellemi és emberi erőforrások biztosításában mutatkozik meg. A helyi művelődési intézmények közül kiemelt partnerünk A Művelődés Háza és Könyvtára Sárospatakon, mely intézmény munkatársai már a fesztivál legelső évétől nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak.

A rendezvény támogatói körét a „második 25 év” második évében, a XXVII. fesztiválévben sikerült megőrizni. Az idei évben három helyi kötődésű cég is jelentős támogatást biztosított a rendezvénysorozatnak. A már két éve is „Aranyfokozatú”, helyi érdekeltégű Colas Északkó Kft. mellett a Zemplén Idegenforgalmi Kft. nyújtott ugyancsak „arany”-besorolású háttérrel, a tulajdonosa révén zempléni kötődésű FémAlk Zrt. pedig példaértékű módon megduplázta a tavaly nyújtott támogatási összeget.

Változatlanul kiemelt támogatóként állt mellettünk a Nemzeti Kulturális Alap Kulturális Fesztiválok Kollégiuma és az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A Központi költségvetés vidéki fesztiválokra szánt keretéből kapott 45 millió forinttal összességében a központi forrásokból 65 milliós támogatással gazdálkodhattunk. A támogatók mellett kiemelnénk együttműködő partnereinket is. Elsőként hivatalos borszállítónkat, a koncertszünetekben elegáns borkóstolókat nyújtó Grand Tokaj Zrt-t, s köszönettel tartozunk a sárospataki Borterasz üzemeltetői mellett az Oremus Pincészetnek, a Henye Borbárnak, a Patricius Borháznak, a Nobilis Pincészet és Udvarház tulajdonosainak, a Tokaji Fesztiválatlan csapatának és az Épszer munkatársainak is.

Mindezen anyagi és emberi forrásokra építve, kellő óvatossággal, de mégis magabiztosan állíthatjuk össze a tíznapos kulturális kínálatot, és vártuk Zemplénbe látogatóinkat, és elmondhatjuk, hogy a tavalyival közel azonos helyszínszámmal, de azt meghaladó számú programmal sikerült elképzeléseinket, ill. rendezvényeinket megvalósítani.

Az augusztus 10-i programok sorában most kiemelt jelentőséget kaptak a nyitókoncertet megelőző kiállításmegnyitók. „Mai nagybányaiak” címmel hat kiváló művész kollekcióját hoztuk el Zemplénbe, hogy a fesztivál keretében nyíló kiállítások anyagait egész nyár végéig – sőt néhányat szeptember közepéig – látogathassák az érdeklődők. A nyitó napon két tárlat vált megtekinthetővé. Ezeknek szervezésében és magas színvonalú megvalósításában – a négy további kiállítás létrehozása mellett – Bordás István, a Sárospataki Képtár vezetője volt segítségünkre.

A nyitókoncertre zsűfólaság megtelt a sárospataki Rákóczi-vár udvara. Rövid megnyitó beszédben Dr. Hörcsik Richárd, a térség országgyűlési képviselője köszöntötte a közönséget és a fesztivált.

Az est a jubileumok jegyében telt, a főszereplő a fesztivál rezidens társulata, a 25 éves Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar volt. Grieg Holberg szvitje után J.S. Bach c-moll kettősversenye hangzott el a 75

éves Szakcsi Lakatos Béla, és fia Róbert szólójával. A szünet után pedig a 100 éve született Leonard Bernstein előtt tisztelegtünk a West Side Story szvit előadásával.

A Makovecz téren este 10-kor a Vintage Dolls csapata nyitotta meg az *Esti jazz* hangversenyek sorát, miközben a nézőtér mögött újra „kinyitotta kapuit” az öt helyi borászat összefogásával pár éve létrehozott Borterasz.

Augusztus 11-én, szombaton már 10 rendezvényből válogathatott a közönség. 15 órakor Sárospatakon, A Művelődés Háza színháztermében idén is folytatódott Hollerung Gábor vezényletével és érdekfeszítő előadásával *A megérthető zene* sorozat. Ez alkalommal „A fuga művészete”, s így utolsó nagy műve alapján J.S. Bach kompozíciós technikája volt a téma. Közben Sátoraljújhelyen, majd Sárospatakon is volt egy-egy kiállításmegnyitó. Az újhelyi megnyitót követően a Kállai Kvartett adott koncertet. Megkezdjük a tematikus napok sorozatát is – ezen a délutánon Tarcalra látogattunk, ahol a gyerekeknek a Garabonciás, a felnőtteknek a Corpus Harsonakvartett és Szokolay Dongó Balázs muzsikált. Délután Bodrogkeresztúron a Nobilis Pincészet termében a középkor és a korabarokk táncait és bordalait hallgathatták, miközben a házigazda kiváló borait kóstolhatták. Sátoraljújhelyen a Városháza udvarán a barokk zeneirodalom két remekével, Vivaldi Négy évszakának és Pergolesi Úrhatnám szolgálójának előadásával vártuk az érdeklődőket.

A Tokaj Fesztiválatlanban az idei fesztivál egyik szuperprodukciójaként a szintén jubiláló – 20 éves Budapest Jazz Orchestra és két sztárvendége Polyák Lilla és Szörényi Levente különleges, big-band-re hangszerelt Queen és Illés számokból álló műsorát élvezhette a nagyszámú közönség. Sárospatakon az Esti jazz aznapi fellépője a Canarro volt.

12-én, vasárnap immár ötödik alkalommal vártuk az érdeklődőket az *Egy nap Mád*on programsorozatra. 16 órakor az egyedi szépségű zsinagógában a Kállai Kvartett muzsikált, 18 órakor a Demetervin Pincészetben Kállay Gábor és Győri István dalait és táncait hallgathatták. 20 órától a Holdvölgy Pincészet teraszán Pál István Szalonna és Bandája a Kárpát-medence népzenejének legszebb dallamait játszotta.

Sátoraljújhelyen a Városháza dísztermében ez alkalommal egy igazán unikumszámba menő produkció, egy Fado-est várta a soha nem látott érdeklődéssel érkező közönséget, és ezt követően a római katolikus plébániatemplomban az Anneke Boeke vezette Ensemble Cantilene barokk műsorát hallgathatták.

Szerencsen, a „Mai nagybányaiak” sorozat hatodik kiállításmegnyitóját követően a Rajkó Művészegyüttes Johann Strauss estje szórakoztatta a többszáz fős publikumot.

Míndeközben Sárospatakon a Rákóczi vár udvarán a Liszt Ferenc Kamarazenekar és vendégük Zempléni Szabolcs kürtművész játszott, majd a Rákfőgy adott remekbe szabott *Esti jazz*-koncertet.

Augusztus 13-án, hétfőn mindössze öt helyszínen, de igazán különleges programokat kínáltunk.

Koradéltán indítottuk első *Kirándulókonzertünket* Hollóháza és Pálháza állomásokkal. A Sárospatakról induló buszt első megállóján 15 órakor Hollóházán a híres Porcelángyár múzeuma és kiállítóterme melletti kertben a Corpus Harsonakvartett, majd 17 órakor Pálházán a Térségi Művelődési Házban a BDZ Kvartett és az Esszencia Produkció közös fellépése várta.

Este 19-órákor Sátoraljújhely-Széphalmon, A Magyar Nyelv Múzeumában az „Adagio” című zenés-irodalmi összeállítás minden korábbi alkalmat messze meghaladó érdeklődést vonzott. Ekkor alakult ki először az az idei fesztiválon később több helyszínre is jellemző szituáció, hogy a helyszín befogadóképességének korlátai miatt jelentős számú közönség rekedt kívül a programról.

Sárospatakon a Bazilika minorban a Mandel Ensemble Kaltenecker Zsolt közreműködésével adott „Bingeni Szent Hildegard látomásai” címmel meditativ elemeket is tartalmazó koncertet, a Makovecz téren, az *Esti Jazz* színpadán pedig a Gáspár Károly Trió lépett fel.

Augusztus 14-én, kedden Taktaharkány és Bekecs állomásokkal, ismét két hangversenyre indult kirándulás. A Mynk Quartet swing, jazz és ragtime szerzeményeket ültetett át vonósnégyesre, a bekecsi katolikus templomban a Musica Profana Gustate&Videte címmel adott késő-renaissz és korabarokk egyházzenei koncertet.

Sárospatakon a Református Kollégium Imatermében Brahms-estjünkkel a kamaramuzsika aranykorát idézték fel a művészek. Közreműködött Megyesi Schwartz Lúcia operaénekes, Csillagh Katalin zongoraművész és Kóczán Péter brácsaművész. Az *Esti Jazz* programsorozatának keretében a Bohém Ragtime Jazz Band koncertje az időjárás miatt félbeszakadt, de rövid technikai szünetet követően a Művelődés Házában folytatódott.

15-én, szerdán a harmadik *Kirándulókonzert* első állomásaként egy új helyszínt mutattunk be közönségünknek. Újhatán a fesztivált is példamutató mértékben támogató FémAlk Zrt. megmentett egy pusztulásra ítélt kastélyt és a XXI.sz. elvárásainak megfelelő Kastélyszállóvá alakították. Ennek a gyönyörűen felújított épületnek a kertjében tartottuk a Wespa Vonósnégyes koncertjét. A kirándulás második megállója Komlósán

volt, ahol a görögkatolikus templom autentikus környezetében az ukrajnai Akadémiai Cantus Kamarakórus pravoszláv egyházzenet énekelt.

Szerencsen 19 órakor a Rákóczi várban újra fellépett a Bohém Ragtime Jazz Band. Ezen az estén a szeszcsempészek korát idézték meg.

Sárospatakon, a bizonytalan időjárás miatt a Rákóczi-vár helyett a Művelődés Házában került sor a 20 éves Budapest Jazz Orchestra második koncertjére, ami a nagy big-band korszak előtti tisztelgés volt. Vendégük, az aranykort személyesen is átélő amerikai Ed Neumeister jazz harsonás nemcsak briliáns szólóival, hanem Hárs Viktor ritkán hallható, klasszikus zenészeket és jazz nagyzenekart ötvöző kompozíciójának karmestereként is lenyűgözte a közönséget.

Ezt követően, a Makovecz téren, az aznapi *Esti folk* keretében Herczku Ági és a Banda muzsikált.

Augusztus 16, csütörtök – ismét hét program.

A nap programjai a *Hivatalos borzállító* Grand Tokaj pincéjében, a Four Fathers Énekegyüttes vidám produkciójával indultak. Aki még másfajta bort is meg szeretett volna kóstolni, annak a Henye Borbárban volt rá lehetősége, miközben a László Attila – Oláh Kálmán Quartet koncertjét hallgatta.

Ezen az estén került sor az Imre Zoltán Program keretében és a Nemzeti Táncszínház szervezésében megvalósult kortárs táncbemutató első előadására Tokajban.

Szerencsen a görög katolikus templom ihletett környezetet biztosított az Akadémiai Cantus Kamarakórus második fellépéséhez.

Sárospatakon, a Református Kollégium Imatermében Balog József zongoraművész adott szóló estet, műsorán Bartók és Liszt műveivel, majd az *Esti Jazz* keretében a Sárík Péter Trió játszotta el nemrég bemutatott, Beethoven műveit feldolgozó lemezének anyagát.

Sátoraljaújhelyen a Budapest Jazz Orchestra jubileumi koncertsorozatának harmadik állomásán „Singin’ and Swingin’” címmel a magyar és nemzetközi slágerekből összeállított programot élvezte a közel ezerfős hallgatóság.

Augusztus 17-én, pénteken késődelután, 17 órakor a Patricius Borház adott otthont a nemzetközi zenei versenyeken már többször győztes, és Európa számos koncerttermében rendszeresen fellépő fiatal gitárművésznő, Seres Borbála szereplésének, ami mellett a vendégeknek alkalmuk volt a pincészet borait is megkóstolni. Egy órával később a Kulturális és Konferencia Központként működő tokaji zsinagógában volt hallható két egykori zeneakadémiai évfolyamtárs, Sass Magdolna hegedű- és Zentai Károly zongoraművész kamaraestje Brahms egyik szonátájával és Dvořák gyermekeinek írt szonatinájával. Akik ezen a két hangversenyen jelen voltak, könnyedén elérték az este 8 órakor a Tokaj Fesztiválatlanban kezdődő, az idei fesztiválon a legtöbb közreműködőt felvonultató, a Műpa és a Budafoki Dohnányi Zenekar együttműködésével megvalósuló szuperprodukciót, Kálmán Imre: Marica grófnő című operettjét. A főbb szerepekben Rálik Szilvia, Boncsér Gergely, Rácz Rita, Haja Zsolt, Hábetler András, Balga Gabriella és Wiedemann Bernadett lépett föl, közreműködött a Duna Táncműhely, a Budapesti Akadémiai Kórustársaság, a Rajkó Zenekar tagjai valamint a Budafoki Dohnányi Zenekar, az előadást Böhm György rendezte, vezényelt Hollerung Gábor. Akit viszont ezen az estén jobban vonzott a Nemzeti Táncszínháznak az Imre Zoltán Program keretében színpadra állított kortárs tánc produkciója, este 7 órától a sárospataki A Művelődés Házában tekinthette meg a kétórás műsort. 21 órától aztán ismét a Makovecz tér adott otthont a könnyed *Esti folk* programnak, ezen a napon a Góbé Zenekaré volt a szabadtéri színpad, amihez változatlanul a Borteraszt nyújtott háttérrel.

A fesztivál második hétvégéjének szombatja a hagyományosnak is mondható *Egy nap Tolcsván* rendezvényeivel vette kezdetét. Délután 3-kor a Dohnányi Zenekar tagjaiból álló Trüffel Kvartett adott könnyű nyári vonóshangversenyt a Szirmay-Waldbott Kastélyban Bachtól a filmzenéig. 5 órakor kezdődött a Cimbora Együttes vers- és mesekonzertje a Bormúzeum udvarán családoknak, gyerekeknek. De ugyanebben az időben Bogányi Tibor és Bogányi Gergely lépett föl az Oremus-szalomban. Csajkovszkij hangversenyük hallgatóságát a pincészet exkluzív vendéglátással és borkóstolóval is megörvendeztette. Este 7 órára pedig megtelt a Szirmay-Waldbott Kastély mögötti szabadtéri nézőtér, ahol Mihályi Réka énekesnővel az élen jó másfél órás koncerttel kényeztette a közönséget a Group'n'Swing zenekar, igazán hangulatos nyáresti kikapcsolódást biztosítva a tolcsvai nap záróeseményén.

Közben Sárospatakon azok mentek a Vártemplomba, akik érdeklődéssel várták a Purcell Kórus és az Orfeo Zenekar különleges hangversenyét. Vashegyi György karmester 350 évvel ezelőtti műveket vett elő, s külön érdekesség, hogy a Bach példaképének is számító Buxtehude magyar születésű kortársát is felfedezte, Georg Christoph Strattner személyében, s az ő kompozíciói ismereteink szerint 300 év óta vélhetően most először voltak újra hallhatók.

22 órakor a nyitott Borteraszzal szemközt fölállt a színpadra az Egri Drive Staff, Egri János neves jazz-zenész és együttese, s éjszakába hajló szórakozást nyújtott a közönségnek.

Változatlanul jó idővel, nagy meleggel köszöntött be augusztus 19., az idei fesztivál utolsó napja. A du. 5-re a sárospataki Makovecz térre tervezett családi programot, a Cimborá együttes fellépését a tűző nap miatt be is kellett vinni az A Művelődés Háza Pódium termébe. Közben rendben megérkezett a Magyar Állami Operaház Zenekara is, hogy este 8 órakor a Rákóczi-vár udvarán előadásukban csendüljön föl Erkel Ferenc Ünnepi nyitánya. Az újra várossá nyilvánításának 50. évfordulóját augusztus 20-án ünneplő Sárospatakat is köszöntő hangverseny első részének közreműködője Megyesi Schwartz Lúcia operaénekesnő és Zsoldos Bálint zongoraművész volt. Szünet után Dohnányi Ernő Szimfonikus percei következtek, s végül Kodály Zoltán Galántai táncait játszották. Vezényelt a Kossuth-díjas Medveczky Ádám, az est, s egyben a fesztivál hivatalos záróhangversenyének karmestere.

Aki ezt követően még átsétált a Borterasra, ill. a Makovecz térre, meghallgathatta a 10 éves, és pályáját épp' a Zempléni Fesztiválon megkezdő Kéknyúl számaait az Esti jazz keretében.

Mivel – az idei évben először – a programok többsége belépőjegyesre változott, a jegyeladásból származó bevételünk teljesítette az elvárt szintet, így ebből a szempontból is sikeresnek ítéljük a 2018-as Zempléni Fesztivált. A rendezvények látogatottsága átlagosan kilencven százalékos volt: összesen több mint tizennégyezer látogató nézte meg az előadásokat. A programok szinte mind telházal üzemeltek, kivéve a Tokaj Fesztiválatlanban tartott két produkciót. Az ingyenes rendezvények kihasználtsága már eddig is maximális volt, most ehhez felzárkóztak a belépődíjas események is.

Szervezés és Kommunikáció

A szervezési és előkészítő munka már 2017-ben elkezdődött, de a program csak a végső költségvetési összeg ismeretében – 2018 nyár elején konkretizálódott.

A fesztivál aktualizált honlapja május elejétől vált elérhetővé, már mind a fellépőkkel, mind a fokozatosan feltöltött részletes programmal. Május közepétől indult az évek óta megszokott – és a törzsközönség által igen kedvelt – jegyelvételi akció is, melynek keretében június végéig 20% engedménnyel lehetett a fesztivál programjaira jegyet váltani.

Június 19-én, ill. 20-án tartottuk a két sajtótájékoztatót (Budapest Music Center és Újhuta, Kastélyszálló). Ekkortól vehették kezükbe az érdeklődők a fesztivál részletes programfüzetét, ami 8.000 pld.-ban, magyar és angol nyelven készült.

Július elejétől indult a reklámkampány, melyből a szerényebb költségvetés miatt idén hiányoztak a fesztivál óriásplakátjai és egyéb kültéri reklámjai. Üzeneteinket az elektronikus médián keresztül – rádióspotokkal, internetes bannerekkel, facebook és google kampánnyal – igyekeztünk eljuttatni a célközönséghez. Július folyamán a részletes programfüzet a jegyértékesítő hálózaton és az országos és regionális turisztikai csatornákon keresztül, országosan is terjesztésre került, és a fesztivál helyszíneire is eljutott. Ezzel egy időben terjesztésre és kihelyezésre kerültek az A2 méretű plakátok is.

Technikai adatok

XXVII. Zempléni Fesztivál: 2018. augusztus 10-19., 16 zempléni település 37 helyszínén.

Programok száma: 54 koncert, ill. előadás, 7 kiállítás, ebből 1 társult program

Fellépők: 712 fő (a zenekarok és kórusok tagjaival)

Nézőszám: 14200 fő

Összköltség: nettó 90 millió forint

Honlap: www.zemplenifestival.hu

Budapest, 2018. szeptember 7.

Turjányi Miklós

ügyvezető, fesztiváligazgató